

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 28 grudnia 2023 r.

Poz. 7321

UCHWAŁA NR XXXI.136.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr LXXI/529/23 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 listopada 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie wprowadzenia, określenia zasad ustalania i poboru oraz wysokości stawek opłaty targowej

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwała, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność § 1 pkt 4 uchwały Nr LXXI/529/23 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 listopada 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie wprowadzenia, określenia zasad ustalania i poboru oraz wysokości stawek opłaty targowej.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LXXI/529/23 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 listopada 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie wprowadzenia, określenia zasad ustalania i poboru oraz wysokości stawek opłaty targowej, przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 4 grudnia br., została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) ze względu na przekroczenie wynikających z cytowanego przepisu kompetencji do zarządzania poboru opłaty w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia jej nieważności, o czym powiadomiona została jednostka ze wskazaniem terminu rozpoznania sprawy.

Kolegium ostatecznie zbadało uchwałę na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2023 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki, jak również do dnia posiedzenia Kolegium jednostka nie skorzystała z możliwości przekazania swojego stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Kolegium zważyło, co następuje.

Na mocy uchwały Nr LXXI/529/23 organ stanowiący Gminy Trzebiatów dokonał zmiany uchwały Nr XIV/115/15 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia,

określenia zasad ustalania i poboru oraz wysokości stawek opłaty targowej, polegającej m.in. na dodaniu § 4 ust. 3 o treści „Wypłata wynagrodzenia za inkaso, o którym mowa w ust. 2 następować będzie w terminie 14 dni od dnia rozliczenia pobranej opłaty targowej”.

Analizując treść przepisów wyznaczających kompetencję do podjęcia wskazanej uchwały wskazać należy, że zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może zarządzać pobór opłat określonych w ustawie w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1, zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej. Ustawodawca nie przyznał jednak organowi stanowiącemu kompetencji do ustalenia terminu płatności wynagrodzenia za czynność inkasa opłat lokalnych.

Należy zauważyć, że zgodnie z zasadą prymatu ustawy, stosownie do art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów wydawane są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Tym samym uregulowanie w akcie prawa miejscowego treści niemających umocowania w przepisie upoważniającym stanowi o działaniu organu stanowiącego z naruszeniem prawa. Organ nadzoru w tym miejscu wskazuje, że zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W myśl zaś ust. 4 w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Na podstawie powyższych przepisów ugruntowała się jednolita linia orzecznicza sądów administracyjnych, zgodnie z którą „Przepisy powyższe wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.” (NSA w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r., m sygn. III OSK 542/21). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność danego aktu administracyjnego można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które zaliczyć można do istotnych, a więc takich, które skutkować będą nieważnością wydanego aktu. Do naruszeń tych będą należały przykładowo: naruszenie przepisów określających kompetencję do podejmowania aktu normatywnego, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów podjęcia aktu normatywnego, jeżeli na skutek tego naruszenia podjęto akt o innej treści niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.” (NSA w wyroku z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. III OSK 2954/21).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Rada Miejska w Trzebiatowie postanawiając o terminie płatności wynagrodzenia za czynności inkasowe, do czego nie posiada kompetencji, naruszyła przepisy prawa w sposób istotny, co determinuje stwierdzenie nieważności części badanej uchwały.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, iż kwestia terminu płatności wynagrodzenia za inkaso powinna zostać uregulowana mocą konkretnego stosunku zobowiązaniowego między Gminą Trzebiatów a poszczególnymi inkasentami.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski